

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Josefa Baxy a JUDr. Ivo Pospíšila v právní věci žalobce: **I. H.**, zastoupen JUDr. Zdeňkem Šlajsem, advokátem se sídlem Horní náměstí 12, Vsetín, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 4. 8. 2022, č. j. X, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci, ze dne 12. 1. 2023, č. j. 72 Ad 39/2022 – 48,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a rozsudek krajského soudu

[1] Žalovaná rozhodnutím ze dne 1. 4. 2022, č. j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“) zamítla žádost žalobce o přiznání invalidního důchodu podle § 88 odst. 8 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení (dále jen „zákon o sociálním zabezpečení“). Žalobce v roce 1989 utrpěl komplikované zranění levé dolní končetiny, které na jeho zdravotním stavu zanechalo trvalé následky. Žalovaná však v rozhodnutí uzavřela, že žalobce na základě posudku Okresní správy sociálního zabezpečení ze dne 1. 10. 2021 nesplnila podmínky stanovené v § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, neboť u něj nedošlo k poklesu pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu o nejméně 35 %, ale pouze o 25 %.

[2] Proti prvostupňovému rozhodnutí podal žalobce námitky, ve kterých mimo jiné uvedl, že žalovaná nerespektovala závěry předložených lékařských zpráv MUDr. H. ze dne 4. 3. 2022 a MUDr. Š. ze dne 3. 3. 2022, a požadoval přiznání invalidity II. stupně. Posudkový lékař žalovaného v posudku ze dne 13. 6. 2022 zhodnotil, že příčinou dlouhodobě nepříznivého stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní

schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XV., oddílu B, položce 11 přílohy k vyhlášce Ministerstva práce a sociálních věcí č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti pouze o 20 %. Žalovaná proto námitky rozhodnutím ze dne 4. 8. 2022, č. j. X, zamítla.

[3] Proti rozhodnutí žalované o námitkách se žalobce bránil žalobou podanou u Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci (dále jen „krajský soud“), který ji v záhlaví označeným rozsudkem zamítl. Soud své závěry opřel o posudek posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ostravě, ze dne 7. 12. 2022, který ve věci nechal sám zpracovat. Stručně shrnul, že při posouzení zdravotního stavu žalobce je vázán posudkem komise Ministerstva práce a sociálních věcí, od jehož skutkových závěrů se nemůže odchýlit. Krajský soud uzavřel, že žádná z lékařských zpráv, které žalobce předložil a které jsou součástí správního spisu, nezpochybnila zjištěný skutkový a právní stav ve věci poklesu jeho pracovní schopnosti a invalidity zjištěný posudkovou komisí. Současně shledal posudek přezkoumatelným a založeným na dostatečných podkladech.

II. Důvody kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[4] Žalobce (stěžovatel) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s“).

[5] Nesouhlasil se závěry posudku komise Ministerstva práce a sociálních věcí, neboť má za to, že posudkoví lékaři nepřihlédli k doloženým lékařským zprávám MUDr. M., MUDr. H. a MUDr. Š., které prokazují jeho nepříznivý zdravotní stav. Dále uvedl, že soud neprovedl jím navržené důkazy lékařskými zprávami.

[6] Žalovaná se ve vyjádření ztotožnila s názorem krajského soudu a navrhla kasační stížnost zamítnout.

[7] Stěžovatel v replice setrval na své argumentaci v kasační stížnosti.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[8] Kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou a jedná se o kasační stížnost, která je ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná. Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, je její přijatelnost. Kasační stížnost je podle § 104a s. ř. s. přijatelná tehdy, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Podrobněji se podstatou institutu přijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud zabýval v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž dovodil, že o přijatelnou kasační stížnost se může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturu odklon; 4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

pokračování

[9] Kasační stížnost **není přijatelná**.

[10] Rozsudek krajského soudu je přezkoumatelný a náležitě odůvodněný, přičemž závěry v něm obsažené se nikterak nevymykají z ustálené rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu. Soud vycházel z dostatečně zjištěného skutkového stavu a řádně se zabýval všemi žalobními body.

[11] Stěžovatel napadal v kasační stížnosti především závěry posudkové komise, která hodnotila jeho zdravotní stav. Je toho názoru, že posudková komise nezohlednila všechny předložené lékařské zprávy, což vedlo k nesprávnému posouzení jeho zdravotního stavu.

[12] K těmto námitkám kasační soud předesílá, že dle ustálené judikatury je posouzení vzniku invalidity otázkou odbornou, medicínskou, a rozhodnutí soudu tak závisí především na odborném lékařském posouzení. Správní soud si proto nemůže učinit úsudek o této otázce sám (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 9. 2003, č. j. 4 Ads 13/2003-54, č. 511/2005 Sb. NSS, ze dne 9. 2. 2006, č. j. 6 Ads 25/2004-58, ze dne 30. 11. 2009, č. j. 4 Ads 81/2009 - 46; či ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013-20). Podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, posuzuje zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění Ministerstvo práce a sociálních věcí, které za tímto účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Posudkové komise jsou oprávněny k posouzení poklesu pracovní schopnosti a zaujetí posudkových závěrů o invaliditě, jejím vzniku, trvání či zániku.

[13] Při přezkumu rozhodnutí týkajících se invalidního důchodu je úkolem krajských soudů, potažmo Nejvyššího správního soudu, vyhodnotit, zda je z lékařských posudků a zejména z posudků posudkové komise ministerstva zřejmé, že byl stav žadatele o invalidní důchod komplexně posouzen na základě úplné zdravotnické dokumentace s přihlédnutím ke všem tvrzeným obtížím, zda je posudkový závěr náležitě, přesvědčivě a srozumitelně zdůvodněn. Správní soud je povinen rozhodovat na základě úplně zjištěného skutkového stavu, který je dostatečným podkladem pro jeho rozhodnutí. Případné chybějící či nepřesně formulované náležitosti posudku, které způsobují jeho nepřesvědčivost nebo neúplnost, nemůže správní soud nahradit vlastní úvahou. Nemá pro to potřebné odborné znalosti. Může si ale vyžádat doplnění posudku, vyhotovení srovnávacího posudku jinou komisí ministerstva nebo uložit vypracování revizního posudku (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 4. 2021, č. j. 1 Ads 252/2020 - 25, nebo ze dne 25. 8. 2022, č. j. 1 Ads 156/2021-43).

[14] Posudek posudkové komise je v přezkumném soudním řízení stěžejním důkazem, na nějž je správní soud při nedostatku odborné erudice odkázán, a proto je zapotřebí klást zvýšený důraz na jeho jednoznačnost, určitost, úplnost a přesvědčivost. Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá v tom, aby se posudková komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi a své posudkové závěry náležitě odůvodnila, aby byly přesvědčivé i pro soud, který nemá (a ani nemůže mít) odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity závisí (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2004, č. j. 5 Ads 34/2003 - 82, č. 526/2005 Sb. NSS, a ze dne

14. 12. 2017, č. j. 5 Ads 158/2016-57). Tak tomu bylo i v souzeném případě, ve kterém posudek posudkové komise veškeré požadavky naplnil.

[15] Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá v tom, aby se posudková komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a aby své posudkové závěry náležitě odůvodnila. Z posudku musí být zřejmé, že zdravotní stav žadatele o invalidní důchod byl hodnocen komplexně na základě úplné zdravotnické dokumentace i s přihlédnutím ke všem jím tvrzeným obtížím, aby nevznikly pochybnosti o úplnosti a správnosti klinické diagnózy. Všechny zmíněné požadavky byly v tomto ohledu naplněny. Krajský soud v napadeném rozsudku zcela přesvědčivě popsal, jak hodnotil ve spise obsažené odborné podklady, zejména pak posudek posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ostravě ze dne 7. 12. 2022.

[16] Stěžovatel namítal, že krajský soud neprovedl jím navržené důkazy lékařskými zprávami. Problematikou neprovedení navržených důkazů se kasační soud již také opakovaně zabýval (např. v rozsudku ze dne 1. 4. 2008, č. j. 9 Azs 15/2008-108, ze dne 28. 5. 2009, č. j. 6 Azs 26/2009-100, ze dne 2. 9. 2009, č. j. 2 Azs 26/2009-123, či v rozsudku ze dne 15. 12. 2011, č. j. 1 As 84/2010-72). Z citované judikatury pak vyplývá, že soud není povinen provést všechny důkazy navrhované účastníkem řízení, avšak je vždy povinen náležitě odůvodnit, z jakých důvodů navrhovaný důkaz neprovedl. Na splnění výše uvedených podmínek je nutné trvat, neboť jsou zárukou práva na spravedlivý proces (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2011, č. j. 1 As 84/2010-72). Tomuto krajský soud dostál; řádně zdůvodnil, proč navržené důkazy neprovedl. Nezohlednil totiž dle § 75 odst. 1 s. ř. s. ty lékařské zprávy, které byly vypracovány až po vydání rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a neobsahovaly informace k zdravotnímu stavu stěžovatele před datem vydání napadeného rozhodnutí (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2022, č. j. 9 Ads 14/2022-34).

IV. Závěr a náklady řízení

[17] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele – nejedná se o otázku, která dosud nebyla řešena judikaturou, byla řešena rozdílně, případně vyžadovala učinit judikaturní odklon, a nejde ani o případ zásadního pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Nejvyšší správní soud proto podanou kasační stížnost v souladu s § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[18] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 a 2 ve spojení s § 120 s. ř. s. (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, část III. 4). Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaná měla ve věci plný úspěch, nemá však právo na náhradu řízení podle § 60 odst. 2 s. ř. s.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. dubna 2023

pokračování

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu